

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro} 81.

Z KRAKOWA DNIA 10 PAZDZIERNIKA 1821 ROKU WE SRODR.

Z Warszawy d. 1 Października.
W imieniu Najjaśniejszego
ALEXANDRA I.
CESARZA WSZECH ROSSYY, KROLA
POLSKIEGO, &c. &c. &c.
Xiążę NAMIESIŃIA Królewski
w Radzie Stanu.

W skutek Decyzji naszej w dniach
27 i 28 Czerwca r. b. na posiedzeniu Ra-
dy Administracyney zapadłej, niemniej
na przedstawienie Komisyi Rządowej
Przychodów i Skarbu postanowiliśmy i
stanowimy co następuje:

Artykuł 1. Wszelkie fluida i towary
kolonialne od dnia 1go Stycznia 1822 nie
inaczej jak tylko komorami wodnymi do
braju wprowadzane być mają.

Art: 2 Oprócz komor wodnych, u-
poważnioną być ma także komora lą-
dowa Krasieniec w Województwie Kra-
kowskiem położona do expedyiowania
wina Węgierskiego do Województwa Ka-
liskiego sprowadzanego.

Art: 3. Wykonanie tego postanowie-
nia Komisyi Rządowej Przychodów i
Skarbu polecamy.

Działo się w Krakowie na posiedze-
niu Rady Administracyney dnia 31 Li-
pca 1821 r.

(podpisano) Zajączek.

Radca Sekretarz Stanu, Jen: Brygady
(podp:) Kossecki.

Zgodno z Oryginałem:

Radca Sekretarz Stanu, Jenerał Brygady
(podpisano) Kossecki.

W zastępstwie Ministra
prezylującego w Kom-
sji Rządowej Przych-
dów i Skarbu,
Minister Sprawiedliwości

(podpisano) M. Badeni.

Uniwersytet Królewsko-Warszawski.

W dniu 6 Października r. b. to jest,
w następną Sobotę o godzinie 10tej rze-
na w Kościele Panien Wizytek odbędzie
publiczne posiedzenie na pamiątkę złoże-
nia swego, na którym przez Rektora zda-
ny będzie rapport roczny o stanie tego In-
stytutu, a przez Professorów Dybka
Szaniawskiego czytane będą rozprawy. Do
tegoż dnia przedłuża się termin do zapła-
su dla Uczniów Uniwersytetu.

W Warszawie d. 30 Września 1821.

Jacyna, Sekr. Uniw.

Z Petersburga d. 6 Września d. k.

Jenerał Porucznik Króla Imci Sar-
dyńskiego, Hrabia Salmur d'Andezeno,
mianowany Kawalerem orderu S. Anny
I rzędz klasy, za okazanie należnej spra-
wiedliwości, na urządzie Jenerałnego Gł.

bernatora Sabaudyi w czasie ostatnich zamieszek w Piemontcie.

Przez rozkaz datenoy d. 30 Sierpnia, dyżurny Jenerał głównego sztabu Jego Cesarzkiej Mości Jenerał-Adjutant Zakrzewski, mianowany jest Jeneralem - Porucznikiem, z zostawieniem przy dawniejszych obowiązkach.

Podług Ruskiego Jowalida z dnia 31 Sierpnia, Cesarz Jegomość na zaświadczenie Jenerała artyleryi, Hrabiego Arakczajewa, oświadcza Naywyższe zadowolenie dowódcy batalionów osadowych pierwszej dywizyi gwardyi, grenadyerskiego pułku Cesarza Jmci Austriackiego Pułkownikowi Wacharłowskiemu i dowódcy batalionu osadowego drugiego pułku tarabinierskiego Podpułkownikowi Starczewskiemu, za rychłe ukształcenie ludzi rang niższych do służby szeregowey.

Z Odessy d. 14 Września.

Wczoray przybył tu gońcem syn Gubernatora cywilnego Grigubowa, i przywiozł rozkaz Ministra skarbu, aby wolny port Odessy w niczem aż do dalszego rozporządzenia ścieśnianym nie był, i przy dawnym urządzeniu pozostał, a tem samem, aby kupcy aż dotąd bez wszelkich względem urzędu cłowego zachować się mających obowiązków, towary swoje bez przeszkody sprowadzać mogli.

Zawinął też tu nakoniec dziś okręt z Stambułu, to jest: galiota Sycylijska, która przed 7 dniami opuściła wspomnianą stolicę. Przywiozła tę tylko wiadomość, iż tam przywrócona jest spokoynosc i porządek, i że, jak mówi Kapitan okrętowy, blisko 200 okrętów, wypłynęło stamtąd na morze śródziemne.

Podług wiadomości odebranych z Calamata (na wyspie Morei) pod d. 23 Sierpnia, zajęli Grecy przez kapitulacyją twierdzę Monavassia, gdzie znaleźli 120 dział, 10,000 ręczney broni, mnóstwo prochu i wiele innych potrzeb wojennych.

Z Paryża d. 22 Września.

Nauki i ludzkość poniosły stratę przez śmierć sławnego tu Lekarza P. Corvisart, niegdy nadwornego lekarza Napoleona. Umarł d. 18 b. m. na bolesną chorobę, którą od dawna cierpiał. Przy dokładney znajomości sztuki lekarskiej posiadał razem nayoświecёнszy umysł i naysłachetniejszy charakter. Od 20 lat znał stan swej choroby i wiedział, że na nią umrze. Dożył 67 lat. Zwłokom jego towarzyszyło do grobu mnóstwo uczonych i przyjaciół.

Lekarz Napoleona na wys. ie S. Heleny, Doktor Automarchi, przybył tu z Londynu.

Podług najnowszych doniesień N. Król Angielski nie przybędzie tu chyba około środka Listopada.

Dzisiejszy dziennik Sporów dał swoim czytelnikom pół stronnicy próżney przez wykryślenie cenzury.

Xiążęta Królewscy, wraz z Xiążną Angouleme udali się do Fontaineblau.

P. Teraux, mający 300,000 fr. rocznego dochodu, wydał z powodu proponowanego mu rzekomo baronwstwa pismo za zaszczytem stanu mieyskiego, które jest z ukontentowaniem czytane. — Więcej jeszcze znajdując czytelników pismo pod tytułem: *Une scene du conseil des Ministres, séance ventredy, 27 Juillet 1821 par J. E. F.* Autor okazuje w nim

wiele dowcisk i wiersz jest gładki. Pierwsze wydanie rozkupiono w dniach kilku.

Znały religijno-polityczny pisarz Bonald oświadczył się zupełnie przeciw prawności rządu Tureckiego, i poróżnił się z byłym swoim Kolegą Jouffroy, wydawcą gazety Francji.

W jednej z naszych fabryk nakazano zrobić kosztowny z krystału stołowy serwis, który użyty być ma podczas danego dla Króla Angielskiego w czasie jego tu pobytu obiadu.

Z Londynu d. 22 Września.

Komisaryja rządowa, która podczas niebytu ości Króla sprawować będzie władę Królewską, składa się: 1) Xięcia Jorku, 2) Arcybiskupa Kanterburskiego, 3) W. Kanclerza, 4) Hr. Harrowby, 5) Hr. Westmoreland, 6) Xcia Montrose, 7) Xcia Wellington, 8) Margr. Winchester, 9) Margr. Cholmondeley, 10) Margr. Londonderry, 11) Hr. Bathurst, 12) Hr. Talbot, 13) Hr. Liverpool, 14) Wicehr. Melville, 15) Wicehr. Sidmouth, 16) Lorda Marlborough, 17) Kanclerza skarbowego, 18) Karola Bathurst i 19) P. Robinson.

Margr. Londonderry wyjechał dziś z swoją małżonką na ląd stały. Sądzą, iż Król d. 25 b. m. wyjedzie.

Dla podniesienia Irlandzkich płócien-nych fabryk zakupił Król w Dublinie tyle płótna, iż samo upakowanie 300 Fs. kosztowało. Monarcha odpuścił d. 31 Lipca z Portsmutu do Irlandyi, a powrócił tu d. 15 Sierpnia. Nie był zatem 47 dni obecny, z których 24 przepędził w podróżach morskiej i lądowej.

Parlament jest do 29 Listopada odroczone; a le sądzą, iż dopiero po świę-

tach Bożego narodzenia swoje posiedzenia rozpocznie.

Gazeta Dworska donosi o oddaleniu ze służby Jenerała majora Roberta Wilson, który znajduje się teraz w Paryżu, — Gazeta Times zawiera z tej okoliczności, co następuje: Gdy rozpoczął się wywóz ciała zmarłej Królowej, przyjechał Jenerał Wilson do Kapitana Oakes i czynił mu wyrzuty, iż pozwala żołnierzom swoim strzelać do ludu. Kapitan Oakes odpowiedział mu: „Jenerale znam cię dobrze; lecz niechę tu wchodzić w sprzeczki. Dopelnij mojej powinności i żołnierze moi ony dopelniają. Na daleko nie zaszedł przy tej okazji. Namiernik opowiedział Kapitan Oakes to zdarzenie officerom pułku i pytał się ich o radę, jaką ma przedsięwziąć drogę iako człowiek honorowy. Okazał się gotowym uważać tę rzecz iako tego tylko obchodzącą i żądał tylko ich zdania względem zadosyć uczynienia z strooy Jenerała Wilson. Officerowie zaś zgodzili, iż cały pułk przez Jenerała Wilson obrażony został, i nie dopuścili, aby Kapitan Oakes uważał rzecz tę iako osobistą. Opisano całe to zdarzenie i przestano Xciu Jorku, iako naczelnikowi woyska. Ten nakazał tajne śledztwo i znaleźli rzeczy zprawdzone, doniósł o tem Królowi. Monarcha rozkazał natychmiast Jenerała Wilson ze służby oddalić.

Za zezwoleniem J. K. Moi zrobiona została nowa pieczęć stanu dla połączonego Królestwa W. Brytanii i Irlandyi.

Na wczorajszem zgromadzeniu dyrektorów banku oznajmił prezes, iż bank nie tylko małe od 1 do 2 Fs. ale wszelkiego gatunku większe bilety wymieniać

będzie. Doniósł oraz, iż plan robienia biletów, aby nie mogły być zfałszowane, wcale się nie udał.

Neapolitański Jeneral Wilhelm Pepe oznajmił publicznie, że nie przyjął ofiarowanej mu przez Hiszpanią i Portugaliją pensyi jenerała porucznika, i że największym jest fałszem, iakoby uciekał z reszcią wojenney Neapolitańskiej kasy.

Z Bruxelli d. 24 Września.

Biegący tedy do Berlina Angielski goniec przwiótł wczoray Lordowi Clancarty wiadomość, że jeszcze niema pewności do którego portu N. Król W. Brytanii wysiedzie; od wiatru zależy czyli do Boulogne, Ostendy, Flesingi lub Antwerpji; o Kale niema wcale mowy. Przez ten port przeiedzie tylko Margr. Londonderry i na kilka dni poprzedzi Króla. P. Clead, sekretarz tuteyszego Angielskiego poselstwa pojechał przeciw temu Ministrowi.

Zachodzi tu wielka obawa względem choroby *Cholera morbus*, która na wyspie Jawa wybuchnęła. Poczytują równie za zły znak, że dwa okręty z nowey przeciw Palembang wyprawy rozbiły się za wyścieniem z portu Batawii.

Trzy szwadrony pułku huzarów Borela wyszły dziś stąd dla przyięcia Króla Angielskiego.

Dla ukończenia Katolickiego Kościoła w Hadze wyznaczył Król 15,000 Zł.

Z Lizbony d. 4 Września.

Dnia 28 z. m. przybył tu bryg Albina z Rio-Janeiro. D. 10 Czerwca uciekł od ostatniego miasta z Bahia major 12go batalionu, który tam urządził, z doniesieniem, że ten podczas jego znajdowania się na Misy S. rozbrojony został. Są-

dzą jednak, iż rząd Bahii nie miał w tem zęgo zamysłu, ale uczyniło iedenie przez przezorność względem rozchodzących się z Rio-Janeiro wieści. — Deputowany Carreiro oskarżył w Stanach kilkunastu sędziów, którzy złodzieiów i zabójców za wolnych od winy uznali, iak gdyby oni w ogłoszonym za polityczne moiemania przebaczeniu obiętmi zostali, i zdaje się, że tylko poniżenie systematu konstytucyjnego mieli w zamiarze.

Z Madrytu d. 10 Września.

Dziennik Universal wyraża: Przyśliśmy do chwili, w której wielkie nastąpiły odkrycia. Wczoray przybył tu nadzwyczajny goniec z Walencyi z wiadomością, że Jeneral Wilhelm Vaudoncourt, ieden z Piemontu do Hiszpanii zbiegłych, który od naszego rządu pensyją pobierał, poszedł za zbrodniczym przykładem Francuza Montariot. Zostawał on w porozumieniu z ostatnim i przykładając się miał do uskutecznienia jego projektów. Vaudoncourt został z wielu innemi osobami uwięziony. Jak Vaudoncourt, tak Montariot przyjęli służbę w woysku Aragonskiem, które miało w granice Francuzkie wkręczyć. Domyślać się zatem należy, iż oba przyczyną są zaszłych tu d. 6 zaburzeń. Z dotychczasowego ich postępowania pokazuje się iasno, że chcieli tylko osobistej swej dumie zadosyć uczynić, i na całą Europę rozciągnąć spustoszenia wojny. Vaudoncourt miał szczególniey zamysł wtargnąć niespodziewanie w granice Francuzkie; lecz przez uwięzienie go został ten zamach zniszczony. Lubo miał go być Piemontczykiem, jest on rodowitym Francuzem, który całmu światu służył: naprzd w woysku Francuz-

kim, potem u Ali Baszy Janiny, który go nie długo trzymał; wszedł pówtórnie w służbę Francuską i odbył wyprawę przeciw Rossyi; nakoniec po waleśaniu się po Anglii i Hollandyi, wszedł w służbę powstańców Piemontskich, zżąd do Hiszpanii uszedł.

Rozeszła się tu pogłoska, że pułk Katalonii, zbiegli Piemontczykowie i oficerowie Francuzcy z wielu chłopami udali się w drogę, dla uwolnienia z więzienia Riego.

Dwóch Francuzów ścigano wczoraj po ulicy, lecz uszli do kawiarni Lorenzini i tam znaleźli obronę przeciw przesławcom.

Generał Morillo wydał usprawiedliwiające pismo pęśpiewania swiego w postudniowey Ameryce.

— Dnia 12. —

Naczelnik głównego sztabu, Don Sanchez Salvator, jest teraz Ministrem wojny, którego urzędu poprzednio mianowani przyjąć niechcieli, a następcą cywilnego Gubernatora Copens jest Pan Martinez San-Martin. Ostatni oświadczył, iż starać się będzie uspokoić klubistów Fontany, którzy są przyczyną wszystkich tu zaburzeń.

Spokojność prawie jest zupełnie przywrócona. Gdy Król uwiadomiony o tem został, miał oświadczyć, iż powróci do stolicy dla zagaenia osobiście posiedzeń nadzwyczajnych Stanów.

Powietrzny Żeglarz Robertson odbył tu d. 8 napowietrzną swoją podróź spokojnie.

Z Włoch d. 14 Września.

W Turynie wyszedł następujący pamiętny wyrok: "Królewskie uniwersytety w Turynie i Genui założone i utrzymywane, aby były świątynią obyczajności i spó-

łecznego porządku, zawierały w łonie swoim w ostatnim zaledwo upłyionym smutnym czasie nie mało nieprzyjaciół prawego posłuszeństwa, podniecicieliw zgorzezenia i nieładu, niemogą zatem bez nowego urzędzenia, któreby na przyszłość takowem zdrożnościom zapobiegało, bydz utworzonymi. Nim Król ważny ten przedmiot rozważy, postanowił: Aby uniwersytety Turyński i Genueski pozostały na przyszły rok 'szkolny zamknięte. Młodzież, która nie należała do zaburzeń, ma się w Grudniu roku przyszłego do egzaminów zgłosić i otrzyma przyzwolile swej nauce stopnie.

W uniwersytecie Medyolańskim zaprowadzone są dwie katedry języka Niemieckiego i literatury.

Z Tryestu d. 9 Września.

Tak często zaprzeczane drugie polecie Tureckiey floty w wodach Samos jest jednak prawdziwe, tylko nie tak zupełnie jak przez niektórych było podane, ponieważ Turcy tyle na morzu są ichórzliwemi, ile Grecy odważnemi, starali się wczynie dostać na otwarte morze i tego dokazali. Dwie fregaty dostały się jednak w ręce Greków. Jeden liniowy okręt i kilkanaście przewozowych statków stały się pastwą płomieni, a inne zatopione zostały.

Drugą niezawadną wiadomością jest, że Malvasia w Morei poddała się Grekom przez kapitulacyią, na mocy której bogatszym i zbroynym Turkom dozwolono z całą ruchomą własnością odciągać. Pozostałym zaś ubogim zapewniono wolne wyznawanie religii, bezpieczeństwo osób i własności. — Nieład w Peloponezie zaczyna zwolna zamieniać się w porządek. Większa część widząc, iż o rzecz

Idzie, której konieczna wymaga potrzeba, łączy się do przybyłych z Wołoszczyzny dowódców, a ci czynią, co tylko mogą, dla odjęcia sposobowi prowadzenia wojny początkowej dzikości i ugruntowania go nakarności i zwyczajach Europejskich. Kapitulacyja Malvasyi, za którą zaręczili i usenatu zatwierdzenie wyrobili, dowodzi, że usiłowania ich nie są daremne.

Z Alexandryi d. 17 Sierpnia.

Wicekról Egiptu posuwał dotąd coraz daley z wielkiem szczęściem swoje zdobycze wewnątrz Afryki przez walecznego swojego syna Ibrahima. Ostatni został atoli nagle w swich zwycięstwach wstrzymany; W. Sultan bowiem prosił Wicekrola, aby mu przysłał swiatłego swojego syna Ibrahima do Stambułu, którego z licznem woyskiem wyprawi do Morei, dla podbicia wydobywających się na wolność Greków. Wicekról miał już mianować następcę swojego syna nad zwyciężkiem swoim woyskiem, a temu nakazać do Stambułu się udać, co niebyłoby dla Greków pomyślną rzeczą.

Z Hamburga d. 28 Września.

Do tutejszego Cesarz Rosyjskiego Ministra, Radcy stanu Struve, przybyło tu wtorek przed południem jeden po drugim dwóch gońców; pierwszym był należący do jego poselstwa Sekretarz Bützów z Berlina, a drugim Podpułkownik Monczulski z Sztokholmu przybyły. Od tej chwili słychać, że spor względem spraw Tureckich, pomimo wszelkiego umiarkowania interessowanych Dworów nie tylko ciągle trwa, ale nawet układy nie obiecają pomyślnego wypadku, jakiego pełen ludzkości Monarcha Rosyi pragnął i oczekiwał.

Gazeta tutejsza umieściła następujący list:

Z Pestu d. 9 Września.

„Xże Ipsylanty ciągle jeszcze znajduje się jako więzien w twierdzy Munkatsch. — W Stambule obwieszony został Sardyński kapitan za to, iż dowioził Grekom amunicyją i żywność.”

Z Minchen d. 20 Września.

Ostatnia rządowa nasza gazeta zawiera następujące Królewskie pismo względem uskutecznienia konkordatu:

„Maxymilian Józef, z łaski Bożej Król Bawarski. Gdy najważniejsze zawady względem uskutecznienia zawartego w Stolicy S. pod d. 5 Czer. 817, a przez Nas pod d. 24 Paźdź. tegoż roku zatwierdzonego konkordatu, już załatwione zostały, prześb jest Naszą wolą, aby był we wszystkich częściach uskuteczony, i aby ogłoszenie i podział dylecezy, jak Bula Papiezska pod napisem: *Dei ac Domini Austri Jesu Christi* i ściągające się do niej wyroki, których uskutecznienie polecone jest zostającemu przy Naszym Dworze J. Świątobliwości Nuncjuszowi w osobie z Xiążęcego Domu Cassano, X. Franciszkowi Serra, Arcybiskupowi Nicei. &c., mieć ochę, żadney więcej nie doznały przeszkody. Dołączamy oraz dla usunęcia wszelkiego błędnego wykładu względem wykonania się mającey przez Katolickich Naszych poddanych na konstytucyją przysięgi wyjaśnienie: że nadając wiernym naszym poddanym konstytucyją, nie było Naszą myślą czynić najmniejszego ich sumieniom przymusu, że wykonana przez Katolickich Naszych poddanych przysięga, według rozrządzeń sameyże konstytucyi, tycie się jedynie cywilnych stosunków, a zatem nie obowiązuje ich do ni-

ez-go, co by się Boskiem przykazaniem lub przepisem Kościoła Katolickiego sprzeciwiało. Oświadczamy także, iż konkordat uważany jako ustawa stanu, powinien być od wszystkich tak najściślej dopełniony i zachowany. — W Tagernsee d. 15 Września 1821.

Maxymilian Józef.,

Taż gazeta oznajmiła następujące obwieszczenie: — "Na wakujące arcybiskupie i biskupie Stolicy rozmaitych dycezyj Katolickiego Kościoła w Bawaryi raczył J. K. M. następujących duchownych mianować: Na Arcybiskupstwo Minchinskie i Freysingi: byłego Dziekana kapituły Wirzburgskiej, Lotara Anzelma Gebasattel; na Arcybiskupstwo Bamberskie: Xcia Biskupa Józefa w Eichstädt, z hrabskiego domu Stubenberg; na Biskupstwo Augsburckie: Królewsko tajnego Radcę i byłego Kanonika Ratysbońskiego, Józefa Marya Barona Frauenberg; na Biskupstwo Ratysbońskie: Królewsko tajnego Radcę i dotychczasowego Sufragana w Ratysbonie, Jona Nep. Wolf; na Biskupstwo Wirzburgskie: dotychczasowego prezesa Biskupiego konsystorza w Bambergu, Ada. Fryderyka Barona Gross; na Biskupstwo Spirskie, byłego Radcę W. Xięcia Aszaffenburgskiego, a dotychczasowego tamże officyala, Mateusza Chandelle. — W Minchen d. 13 Września 1821 r.,,

Od brzegów Menu d. 25 Września.

Królewski następca tronu Bawarskiego udał się z Wirzburga do Minchen.

Dla założenia w Rzymie instytutu dla chorych Niemców posłano już z Frankfurtu ze składek 750 Zr.

Jak dalece potrzebną jest dokładna rewizya zmarłych, okazało się niedawno w więzieniu Passawy. D. 19 Lipca znale-

zione w więzieniu nieżywą kobietę, i gdy całe ciało było zimne i bicie pulsu zupełnie ustało, miano ją nazajutrz pogrzebać. Tymczasem zrewidowawszy ją Lekarz Woppe, znalazł jeszcze cokolwiek ciepła w piersiach, i po kilku godzinnych usiłowaniach przywrócił rzekomo zmarłą do życia.

Przy Doornik w Niderlandach schwytano około 8 lat mającą, zdziętą dziewczynę. Nie mówi ona wcale i żadney o dzieży nie cierpi.

W najnowszej Zurichskiej gazecie czytamy co następuje: — "Redakcyja odebrała kilka pism od młodzieńców z różnych kantonów, którzy chcieliby dopomagać Grekom w wojnie przeciw Turkom, i zapytują się, czyli do takowej wyprawy nikt przygotowania nie czyni?," Na to udzieloną została następująca odpowiedź: "Stanu niemy powody odważney młodzieży, lecz oświadczamy oraz: iż Grecy potrzebują innych rzeczy, nie kilkunastu wolnościami zapalonych młodzieńców, którzy nawet ich języka nie rozumiają; młodzież Szwajcarska lepiej uczy ni, gdy w oyczynniej pozostanie i usposobi się na użytecznych obywateli i mężnych obrońców na przypadek, gdyby własna ich wolność zagrożoną została.," — Gazeta Szaffhuzy oświadcza się także przeciw wędrownce Szwajcarskiej młodzieży do Grecyi; ale donosi oraz, iż wiele Niemieckiej przechodzi przez Szwajcaryją do Marsellii, dla dostania się stamtąd do Grecyi.

2 Drezna d. 24 Września.

J. Cesarzewicowska M. Arcyksięża Ferdynand przybył tu d. 21 nazajutrz jadł obiad u NN. Królestwa w Pilnitz, a w wieczór zaszczycił obecnością swoją teatr tutejszy.

Z Barcelłony d. 8 Września.

Położenie nasze stało się codziennie gorszem: morowa choroba przedarła się nawet do samego miasta. Pustosząca ta choroba rozciągnęła się nawet do Tortuny, i niema wątpliwości, że jest żółtą gorączką. 58 osób złożone w tutejszym lazarecie, z których od 5 do 7 b. m. 37 umarło. Związek między Barcelłoną i Barcelłonetą jest przerwany, i dla uzupełnienia naszych cierpień zaczyna brakować żywności. Do tego zastły tu jeszcze poroszenia ludu, które zaledwo uśmierzone. Konsul Francuzki wyjechał już z naszego miasta.

Z Sztokholmu d. 21 Września.

Wczoraj widzieliśmy z radością powracających tu w nappożądanym stanie zdrowia N. Króla i Następcę tronu. J. K. M. nakazał, aby cały korpus artylerji zawdziął żałobę po Jenerale Cardell.

Odstonienie posęgu Króla Karola 13go odłożone jest do 4 Listopada, jako rocznicy połączenia Szwecji z Norwigią.

Król zostawił w Chrystyanii dla ubogich chorych 20,000 species tatarów.

W Norwegii zniesione są wszystkie inne podatki, a zaprowadzony jest staty gruntowy.

Z Frankfortu d. 22 Września.

Lordowie Jarmouth i Bolhubrocke, szambelanowie N. Króla Angielskiego, przybyli tu w tych dniach z Londynu. P. Lamb, poseł Angielski przy Seymie związkowym, pojechał do Bruxełli dla oczekiwania tam na przybycie i rozkazy Monarchy swojego, z którymi poprzedzi go do naszego miasta. Urządzenie i przyozdobienie mieszkania rzeczono go posła w mieście tutejszym na przyjęcie wyso-

kich osób, nad którymi codziennie pracują ugodzono 5000 Zr. Dotąd niema jeszcze pewności kiedy tu Monarcha Angielski przybędzie. Słychać, iż Xże Elektor Heski przybędzie dla prągięcia go z pierwszym pułkiem swoich huzarów do Wilhelmshad. Xiężna Elektorowa z obiema swoimi córkami i Królowa Niderlandzka, iey siostra, udadzą się tamże. Rozeszła się nawet pogłoska o zaślubieniu Króla Angielskiego z najstarszą córką Xcia Elektora Heskiego, lecz niema jeszcze pewności.

Z Szwaycaryi d. 18 Września.

Przełożony Kościoła w Zurich przepisał następującą modlitwę za Greków: "Pod Twoim, Nappotężniejszy Boże kierunkiem, zostają najważniejszy w świecie zdarzenia. Obyś szcicielom Twego Imienia w miejscach, w których tak srodze i niewinnie nawet bezbrodni są dręczonemi, udzielił pociechy i pomocy! Polecamy łaskawey Twey Opiece owe króle i ludy, od których nappierwszą światło prawdy aż do naszego kraju doszło!,,

W Fryzburgu, w Szwaycaryi, Flsbau w Sibensach-Klein powziął myśl poddać córki swej parafii pod szczególniejszą opiekę Najswiętszey Panny Maryi, aby zachowane bydź mogły od zepsucia ducha czasu. Utworzył bractwo siostr, w którym każda panienka od przyjęcia S. Kommunii zostawać ma 4 lata. Przepisał dla nich statuty, modlitwy i pieśni, które Biskup Lausanny i Genewy nie tylko zatwierdził, ale nadto czterdziesto dniowy odpust dla wchodzących do tego pobożnego bractwa siostróm naznaczył.

DODATEK

DO N^{ro} 81.

GAZETY KRAKOWSKIEJ

Z KRAKOWA DNIA 10 PAZDZIERNIKA 1821 ROKU WE SRODĘ.

Z Wiednia d. 3 Października.

Dostrzegacz Austriacki zawiera pod napisem: "Z państwa Osmanów," co następuje:

Zwyczajny gołec z Stambułu pod d. 10 Września nie wiele przywiózł nowości z tej stolicy, gdzie od kilku tygodni przywrócona spokoynosc nie była nowymi nieprzyjemnymi zdarzeniami przerywana. Jakkolwiek zaprzeczać temu nie chcę gazety, przecieź to nie przesłanie być prawdą. Małe święta Bairam przeszły spokojnie.

Z przyległych stolicy prowincyy Turckiego państwa mało miłano do 10 Września do doociesienia z Stambułu, ponieważ prawie nic ważnego nie zasłło. Flotta Ottomańska stała jeszcze na końcu Sierpnia przed Rodos, gdzie podług doniesienia z Smithy pod d. 25 Sierpnia złączyła się tam z nią z 16 okrętów złożona eskadra Bessy Egipskiego. Nie wygrała ona, ani przegrała pierwizy i drugiej morskiej bitwy, ponieważ żadney nie stoczyła. Do postów Ces. Austriackiego, Król. Angielskiego, Rk. Francuzkiego i reszły w Stambule nadchodzą codziennie skargi kupieckich okrętów prze-

ciw rozbojowi morskiemu, który na wyspach Archipelagu zdaje się być zupełnie urządzoney. Niedawno zatrzymane kilkanaście znacznych kupieckich okrętów pod różnemi banderami i do odległej wyspy zaprowadzono, gdzie urządzoney był tak zwany sąd zdobyczoowy.

Gdy port Stambulski uwolniony został od wszelkich handlowych ograniczeń, zawitają zatem do niego codziennie okręty z portów morza czarnego. — Zaczęto się w tej stolicy lękać o stan zdrowia i pokazać się już miały pojedyncze napady powietrza morowego; jednak jeszcze się zupełnie o tem nie przekonano.

O najnowszych zdarzeniach w Morel i Epirze mamy następujące doniesienia:

W Morel prawie wszystko znajduje się w dawnym stanie. Warowne miejscowości znajdują się ciągle w rękę Turków. Płaki kraj jest nawzajem od obu walczących stron pustoszone i wszędzie zagroża głód, ponieważ urodzaje podczas żniw zniszczone zostały. Xiężę Demetry Jpsylanty zawsze resztę w sprzeczce z rozmaitemi dowódcami powstańców, gdyż żaden nie chce uznać jego naczelnictwa.

W twierdzy, w której zamknięty jest Ali Basza Janiny, wybuchnął d. 24 Lipca pożar, który pochłonął wszystkie pałace i wiele magazynów z żywnością. Nie wiadoma jeszcze przyczyna tego okropnego ognia, który 4 dni trwał. Rozeszła się potem pogłoska o śmierci Ali Baszy, o której z większą pewnością mówią, niżeli dawniej. Wielu jednak uważa, że to jest wybiegiem, dla utrudzenia Veli Agi, dowódcy oblegającego Tureckiego wojska, o prawdziwym położeniu Aiego.

Na początku Sierpnia około 1200 powstańców pod dowództwem Perevo przybyło przed Parga, rozumiejąc, iż potrafią warownie to miasto odrazu oparować; lecz z znaczną stratą odparci zostali. Od tego czasu nie zaszło tam, równie jak nad całym brzegiem Voniczy nic ważnego.

Grekom w Morei brakuje wszelkiego rodzaju potrzeb wojskowych, a mianowicie posłuszeństwa i karności względem swoich dowódców. Aże ci znowu między sobą się kłócą, przeto nie mogło do tego przysiąc do żadnego ważnego działania wojennego.

Wychodzący w Smirnie *Spectateur Oriental* pod d. 4 Sierpnia donosi co następuje: "Od 14 dni nie zaszło tu żadne zabójstwo na ulicach, których dawniej kilkanaście na dzień było. Przybycie nowego urzędnika Porty sprawiło najlepszy skutek. Przywiózł on nadzwyczajny fermi, a przybycie jego poprzedziła sława z stałości charakteru, która zdolną była do uspokojenia umysłów i wpojenia zaufania. Na wszystkich ulicach kazał ogłosić, iż publiczne targi od d. 30 Lipca otworzone będą małą, i żeby się nikt niczego nie lękał, ponieważ z wyraźnego rozkazu W. Sultana posłana krew, ma

być na miejscu krwią zemszczoną. W istocie rozpoczęły się targi i odbywały się spokojnie bez najmniejszej przerwy. Trudno opisać, jaką ten stan rzeczy sprawia radość po tak długich cierpieniach i trwogach. Przy trwałej tylko spokojności zakwitnąć znowu może nasz handel; nadzieja i bezpieczeństwo uspakajają za trwożonego kupca i są balsamem na zakrwawione rany pracowitej klasy."

Najnowsze nasze doniesienia z Xięstw Multan i Wołoszczyzny dochodzą do 19 Września. — D. 11 Września Kiala Bey odciągnął z swym wojskiem z Jassy do Braila. Tegoż dnia Salih Basza obiał po nim Xiążęcy pałac, i kierując stamtąd w porozumieniu z Jeneralnym Intendentem Tureckiego wojska w Multanach, Musul Effendy, i Kaimakanym Stef. Wogorides sprawami Xięstwa. — Na jedyną jeszcze w Multanach kupę powstańców, która usadowiła się w klasztorze Seka pod Niamz, uderzył d. 14 Bim Baschi Mehmed. Do 18 jeszcze się ten warowny klasztor trzymał. — Przybyły niedawno do Jassy Salachor, Mir Mustafa, pojechał d. 13 na powrót do Stambułu, dla zdania Porcie sprawy o potężeniu rzeczy w Multanach. — Ścisła karność, którą Salih Basza utrzymuje, ośmieliła wielu Bojarów do powrotu z Prutu do swych domów. Miasto Jassy i wsie zaczęły się znowu zaludniać. Toż samo dzieje się w Bukarescie i reszcie Wołoszczyzny. — Stan zdrowia w obu Xięstwach jest ciągle zaspakajający.

Dnia 8 i 9 Października 1831.

Cena zboż różnego gatunku na Targu w
Arakowie sprzedawanych.

	1.	2.	3.	4.
Korzo	21. gr.	21. gr.	21. gr.	21. gr.
—	Pezenicy 23	— 20	— 19	— 18

Korzec Żyła	19	—	18	—	17	—	16	—
— Jęczmienia	12	—	11	—	10	—	9	—
— Owsa	6	—	5	15	5	—	—	—
— Jagiel	43	—	41	—	40	—	37	—
— Grochu	14	—	13	—	12	—	11	—
— Rzepak	15	15	14	—	13	—	12	—

W Gdańsku dnia 27 Września.

Łaszt 30 Korcy wynoszący.

Przenicy	od Żłp.	860	do	1080.
Żyła	—	460	—	500.
Jęczmienia	—	280	—	300.
Owsa	—	240	—	260.
Grochu	—	360	—	400.

Bieg Pieniędzy

W Krakowie d. 11 Października.

Czer. Żł: Holl: moneta Courant Żłp.	20	gr. —
— detto Cesarzski	19	— 18
Fryd. Pruskie	34	— 15
Luidor	37	— 15
złoto frankowy	32	— 15

Szeiny Wiedeńskie za 100 — . 232 — —
Złoty ryński Szeinami — . 1 — 2

Muzyczny Sztuki Kazimierza Nowakiewicza pod tytułem: POMNIK TADEUSZA KOSCIUSZKI, ofiarowany J. O. Xięźnie Zaiączkowej, tak na całą Orkiestrę, iako i Forte - Piano dostać można w Redakcyi Gazety Krakowskiej.

TEATR NARODOWY.

Przy zaczynającym się kursie zimowym Teatru Krakowskiego, w następującą Niedzielę, to jest: d. 14 Października r. b., dana będzie pierwsza repertycja Wielkiej Traiedy klasycznej w 5 aktach z dzieł P. Woltera, przekładu Ludwika Osieńskiego, pod nazwiskiem: *Alzyna, czyli: Amerykanin.*

DONIESIENIA.

Prezes Sądu Appellacyjnego Wolnego, Niepodl. i ściśle Neutr. Miasta Krakowa i iego Okręgu. Stosownie do przepisu Art: 118 Kodexu Cywilnego, podaie niniejszym do powszechnej wiadomości, iż Trybunał I. Instancyi kraju tutejszego, w wyroku d. 21 Sierpnia r. b. na powództwo Józefa Bulińskiego Ojca i Opiekona małoletnich Konstancyi i Maryanny Bulińskich, po niegdy Reginie 1go Berowey, drugiego małżeństwa Buleńskiej pozostałych, w mieście Krakowie pod liczbą 503 zamieszkalego, wydanym, nakazał śledzenie Ignacego Bera, małoletnich Brata, w miejscu ostatniego zamieszkania iego, w Mieście Krakowie więcej od lat 4 nieprzytomnego i żadney o sobie wiadomości nie dającego, poleciwszy dalsze dochodzenia nieprzytomności Sądowi Pokoju Okręgu I. Wolnego Miasta Krakowa. — W Krakowie d. 17 Września 1821 roku.

Piekarzski.

Raubach, Sekr: Sąd: Appel:

Prezes Sądu Appellacyjnego Wolnego Niepodl. i ściśle Neutr. Miasta Krakowa i iego Okręgu. Stosownie do przepisu Art: 118 Kodexu Cywilnego, podaie niniejszym do powszechnej wiadomości, iż Trybunał I. Instancyi kraju tutejszego, na powództwo Józefa Sobieniowskiego Medycyny Doktora, w Mieście Krakowie pod Liczbą 495 zamieszkalego, iako Opiekona Felixa Sobieniowskiego, wydał w dniu 18 Maja r. b. Wyrok przedstanowczy, nakazujący wyszukiwanie Felixa Sobieniowskiego, od lat czterech w miejscu ostatniego zamieszkania swego, w Mieście Krakowie nieprzytomnego, i żadney o sobie wiadomości nie dającego, poleciwszy dalsze dochodzenie nieprzytomności tegoż Felixa Sobieniowskiego, Sądowi Pokoju Okręgu I. Wolnego Miasta Krakowa. — W Krakowie d. 30 Sierpnia 1821 roku.

Nikorowicz.

Raubach, Sekr: Sąd: Appel:

Prezes Sądu Appellacyjnego Wolnego Miasta Krakowa i iego Okręgu. Stosownie do przepisu Art: 118 Kodexu Cywilnego podaie niniejszym do powszechnej wiadomości, iż Trybunał I. Inst. kraju tutejszego, na powództwo Jadwigi Teresy Czachowey O. W. M. Krakowa przy ulicy S. Jana pod Nr. 489 zamieszkałej, wydał w dniu 2gim Listopada 1820 wyrok stanowczy, którym nieprzytomność Jacenta Go-

cha żadney o sobie wiadomości nie dającego, uznana została. — W Krakowie dnia 6 Listopada 1820.

Nikorowicz.

Raubach, Sekr: Sąd: Appel.

Prezes Sądu Appellacyynego Woln: N. i ściśle N. Miasta Krakowa i jego Okręgu. Stosownie do przepisu Art: 118 Kodexu Cywilnegopodaie ninieyszem do publiczney wiadomości, iż Trybunał I. Instancyi kraju tuteyszego, na powództwo Błażewa Kuśnierowicza Obywatela miasta Krakowa w Gminie VII. mieyskiej pod L. 88 zamieszkałego, wydał w dniu 22 Maja r. b. wyrok przedstanowczy nakazujący wyszukiwanie Kacietana Kuśnierowicza brata powoda, od lat czterech w mieyscu ostatniego zamieszkania swego w Gminie VII. Miasta Krakowa pod L. 88 nieprzytomnego i żadney o sobie wiadomości nie dającego, poleciwszy dalsze dochodzenie nieprzytomności Sądowi Pokoju Okręgu Igo W. M. Krakowa. — W Krakowie d. 29 Sierpnia 1821.

Nikorowicz.

Raubach, Sekr: Sąd: Appel:

Prezes Sądu Appel. W. N. i ś. N. M. Krak: i jego Okręgu. Stosownie do przepisu Art: 118 Kod: Cyw: podaie ninieyszem do powszechney wiadomości, iż Trybunał I. Inst: Kraju tuteyszego Wyrokiem swoim z d. 2 Sierpnia r. b. na powództwo Maryanny z Urbańczyków Trębaczowej Włościanki wsi Młoszowa, w Gminie Młoszowa Okręgu Chrzanowskim zamęszkałej wydanym, nakazał wyszukiwanie Mikołaja Trębacza, męża Powodki, w mieyscu ostatniego zamieszkania swego w rzeczonej wsi Młoszowa od lat 4 nieprzytomnego, poleciwszy dalsze dochodzenie nieprzytomności, Sędziemu Pokoju Okręgu Chrzanowskiego. — W Krakowie d. 27 Sierpnia 1821.

Nikorowicz.

Raubach, Sekr: Sąd: Appel:

Prezes Sądu Appel. W. N. i ś. N. M. Krak: i jego Okręgu. Stosownie do Art: 118 Kod: Cyw: podaie ninieyszem do powszechney wiadomości, iż Trybunał I. Inst: Kraju tuteyszego Wyrokiem swoim z dnia 31 Lipca r. b. na powództwo tak Stanisława Męcińskiego, małoletnich Seweryna i Henryka Stadnickich Opiekuna, jako również Ignacego Stadnickiego i Teofili Stadnickiej wydanym, nakazał wyszukiwanie ich brata Adama Stadnickiego od lat 4 w mieyscu ostatniego swego zamieszkania we wsi Czulicach Okręgu W. M. Krakowa, nieprzytomnego, i żadney wiadomości o sobie nie dającego, poleciwszy dalsze dochodzenie nieprzytomności Sądowi Pokoju Okręgu Mogilskiego. — W Krakowie d. 15 Września 1821.

Piekarski.

Raubach, Sekr: Sąd: Appel:

W dniu 12ym Października r. b. o godzinie tey przed południem, a po południu o godzinie zgiey w Krakowie przy ulicy Brackiej w Kautellaryi podpisanego Komornika pod L. 244 odbywać się będzie w drodze Exekucyi przez publiczną Licytacją sprzedarz różnych ruchomości, jako to: sukni męzkich polskich i pasów do ubioru służących, futer w białych, tulubów siwych, katanów, bieliżny, mebli pokojowych i t. d. zatradowanych na rzecz W. Wincentego Trembeckiego, płatczy gotowizną przybicie otrzyma. — Dan w Krakowie dnia 8 Października 1821 roku.

Jacek Kaweczki, Kom: Sąd:

Podpisany w Krakowie przy Ulicy Sienney pod L. 53 zamieszkały, podaie do publiczney wiadomości, iż Reskryptem Wysok: Senatu Rządzącego W. M. Krakowa z Okręgiem dnia 6 Lipca r. b. do N. 2072 D. G. wypadłym na Urząd Komornika przy Instancyiach Sądowych Kraju tego, jest nominowany. — W Krakowie dnia 6 Października 1821 roku.

J. Stukowski, Komon: Sąd:

Dla familiynych związków życzonoby się dowiedzieć, czy następujące osoby, lub ich Sukcesorowie żyją i gdzie przebywają, jako to: Książęta Adam, Alexander i Karol Poninski, Książęta Hieronim i Maciej Radziwili, Książę Marcin Lubomirski, Hrabia Seweryn Rzewuski, Jenerał Zabelleto, Łowczy późniejszy Hetman Zabelleto i Simeon Simon. Uprasza się o tym łaskawie wiadomości tuteyszą Redakcyję Gazet.